

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-453-5-71>

**ADMINISTRATIVE LAW FRAMEWORK
FOR THE CIRCULATION OF FIREARMS IN UKRAINE**

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОБІГУ
ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ**

Shamshura O. O.

*cadet at the Faculty No. 1,
Kryvyi Rih Educational-Scientific
Institute
of Donetsk State University
of Internal Affairs*

Шамшура О. О.

*курсант факультету № 1
Криворізького
навчально-наукового інституту
Донецького державного
університету
внутрішніх справ*

Makarenko O. Y.

*Professor at the Department of Law
Enforcement and Police Studies,
Kryvyi Rih Educational-Scientific
Institute of Donetsk State University
of Internal Affairs*

Макаренко О. Ю.

*доктор юридичних наук, професор
кафедри правоохоронної
діяльності та поліцейстики
Криворізького навчально-наукового
інституту Донецького державного
університету внутрішніх справ*

Державно-правове регулювання у сфері забезпечення обігу вогнепальної зброї на території України та гарантій безпеки для українського суспільства встановлене не тільки підзаконними нормативними актами Міністерства внутрішніх справ України, інших міністерств та відомств, але й адміністративним законодавством. Необхідність реформування законодавчого контролю зумовлена насамперед багатогранністю суспільних відносин, які виникають на всіх етапах обігу зброї. Створення ефективного механізму, який буде надавати можливість органам виконавчої влади реалізовувати свою компетенцію у повному обсязі за допомогою таких адміністративно-правових форм як нормотворчість та правозастосування, сприятиме позитивному євроінтеграційному курсу розвитку нашої країни.

Досліджуючи нормативні акти у сфері законодавства України про зброю, можна відзначити, що адміністративно-правове регулювання обігу зброї є частиною державного регулювання, яке становить процес послідовного використання адміністративно-правових засобів для досягнення суспільної мети регулювання та правомірної поведінки учасників суспільних відносин у сфері обігу зброї [1, с. 141]. Тому

регулятивна діяльність уповноважених суб'єктів публічної адміністрації на певній території в сфері обігу та застосування зброї в Україні спрямована насамперед на надання дозволів, здійснення ліцензування, контролю та нагляду, та встановлення заборон на певні дії. Характеризуючи правове регулювання правомірної поведінки учасників правовідносин, що виникають у сфері обігу зброї, необхідно зазначити, що контроль доповнюється управлінським впливом, який надає можливість запобігти порушенням або недотриманням встановлених правил поведінки починаючи від виробництва та закінчуючи утилізацією зброї. При здійсненні функції адміністративно-правового режиму обігу зброї громадська безпека повинна забезпечуватися у суворій відповідальності з загально визначеними принципами: законності, дотримання балансу життєво-важливих інтересів особистості та держави, а також взаємної відповідальності особистості суспільства і держави щодо забезпечення безпеки [2, с. 82].

Специфічність адміністративно-правових відносин у сфері обігу зброї полягає у тому, що суб'єкти, які беруть участь у них, мають різні статуси. Однак чіткого законодавчого переліку таких учасників немає, що негативно впливає на реалізацію їх прав та виконання ними обов'язків у межах, встановлених законодавством України. Відповідно є лише суб'єкти владних повноважень, які здійснюють контроль за дотриманням адміністративно-правового режиму та суб'єкти, які мають право здійснювати певні дії стосовно придбання, зберігання, використання та продажу зброї та боєприпасів. У цьому питанні позиція С.Кузніченка є більш доцільною, який стверджує, що для належної реалізації адміністративно-правового режиму обігу зброї державі необхідно: створити нормативну базу його існування; створити систему компетентних органів виконавчої влади; визначити права й обов'язки кожного суб'єкта правовідносин; встановити чіткі й обов'язкові для виконання режимні правила; забезпечити їх виконання засобами адміністративного примусу [3].

Отже, адміністративно-правовий режим обігу зброї необхідно врегулювати на законодавчому рівні шляхом прийняття відповідного Закону, оскільки на сьогоднішній день в умовах правового режиму воєнного стану нормативно-правове забезпечення обігу зброї на території України ґрунтується лише на підзаконних нормативно-правових актах. Здійснюючи аналіз адміністративно-правового забезпечення обігу зброї, можна дійти до висновку, що він характеризується адміністративними засадами та використанням інструментарієв реалізації адміністративно-правових відносин.

Література:

1. Дулгер В. В. Особливості правового регулювання обігу зброї в умовах дії надзвичайних адміністративно-правових режимів. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022 рік. № 3. С. 140–144;
2. Бокій О.М. Адміністративно-правовий режим обігу зброї в Україні: монографія. Одеса : ОДУВС, 2012. 244 с.;
3. Кузніченко С. О. Теоретичні проблеми визначення мети та об'єкта адміністративно-правового режиму обігу зброї в Україні. *Право і суспільство*. 2010. № 6. С.122–127.